

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Wageningen University & Research
Social Sciences Group, Chair Health and Society

5.1.2e

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 5.1.2e

F 5.1.2e

info@rivm.nl

Ons kenmerk

Behandeld door

5.1.2e 5.1.2e 5.1.2e

T 5.1.2e

5.1.2e @rivm.nl

Bijlage(n)

2

offerteaanvraag

Datum 28 april 2021

Betref Offerteaanvraag voor onderzoek naar SEGV en veerkracht in re

Geachte mevrouw 5.1.2e beste 5.1.2e

Hierbij nodig ik u uit een offerte in te dienen voor een onderzoek naar de verschillen tussen en binnen SES-groepen in veerkracht met betrekking tot het omgaan met COVID en de maatregelen. Wij hebben al overlegd over de inhoud en vorm van dit gezamenlijk met het RIVM uit te voeren onderzoek. Een beschrijving hiervan is bijgevoegd in bijlage 1.

Indien u belangstelling heeft voor het uitvoeren van de opdracht verzoek ik u een offerte te sturen. U dient daarbij rekening te houden met het volgende:

- Beschrijf (in uren of dagen) de taakverdeling tussen RIVM en WUR;
- Beschrijf globaal de onderzoeksmethoden en -instrumenten;
- Beschrijf de (gezamenlijk) op te leveren producten;
- De aanvangsdatum van de opdracht is 1 juni 2021. De beoogde afrondingsdatum van de opdracht is 31 december 2021. Geef ook aan hoe na 31 december een vervolg plaats zou kunnen vinden.
-
- Uw offerte wordt beoordeeld op de volgende criteria:
 - Aansluiting bij project COMPLEX (bijlage 2)
 - Heldere beschrijving van theoretische uitgangspunten
 - Adequaatheid methoden/instrumenten
 - Prijs
-
- De volgende voorwaarden zijn van toepassing:
 - Aan het uitbrengen van uw offerte zijn voor het RIVM geen kosten verbonden.
 - Op deze offerteaanvraag en de eventueel daaruit voortvloeiende opdracht zijn de Algemene Rijksinkoopvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten 2018 (ARVODI-2018) van toepassing. Door het uitbrengen van een offerte verklaart u zich uitdrukkelijk akkoord met deze voorwaarden. Andere

(algemene) voorwaarden zijn niet van toepassing en worden uitdrukkelijk van de hand gewezen.

- Uw offerte heeft een gestanddoeningstermijn van ten minste 30 dagen. Gedurende deze periode heeft de offerte het karakter van een onherroepelijk bod.
- Aan deze offerteaanvraag kunnen geen rechten worden ontleend.

Datum
28 april 2021
Ons kenmerk

Uw offerte dient uiterlijk op 15 mei te zijn ontvangen op het volgende e-mailadres: [redacted] 5.1.2e @rivm.nl.

Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e

• [redacted] 5.1.2e

[redacted] 5.1.2e

Bijlage 1 bij offerteaanvraag

BESCHRIJVING VAN HET GEVRAAGDE ONDERZOEK

RIVM beoogt in het 'COMPLEX' onderzoek (in opdracht van het Ministerie van VWS) complexe gezondheidsverschillen te ontrafelen in omvang en aard van de impact van COVID-19, een thema waar nog naar weinig onderzoek gedaan is. Eerste exploratieve studies laten zien dat bepaalde sociaaleconomische groepen (SES), met name lager opgeleide mensen, zwaarder getroffen worden door verschillen in a) blootstelling; b) kwetsbaarheid; c) gevolgen voor gezondheid en d) maatschappelijke gevolgen van de Coronacrisis dan hoger opgeleide mensen (RIVM, 2020). Zo hebben mensen met een lage SES vaker chronische ziekten dan mensen met een hoge SES, waardoor zij een hogere kans hebben op een ernstiger ziekteverloop door COVID-19. Ook is hun baan vaak onzeker en hebben ze minder mogelijkheden om thuis te werken, waardoor ze een mindere psychische en mentale gezondheid ervaren dan mensen met een hoge SES (RIVM, 2020). Omdat deze verschillen complex van aard zijn wordt er een integrale benadering gevraagd. Hierbij wordt kennis uit verschillende wetenschappelijke disciplines (o.a. psychologie, sociologie, publieke gezondheid) gebruikt om in co-creatie met stakeholders, met name burgers, de gevolgen van de pandemie op gezondheidsverschillen beter te begrijpen en inzicht verkregen hoe deze verschillen te reduceren.

Het RIVM heeft twee onderzoeksvragen opgesteld met elk vier deelvragen. De eerste onderzoeksvraag luidt: Wat is de aard en omvang van sociaaleconomische gezondheidsverschillen in incidentie, ziektelast, beloop en herstel van covid-19? Bij deze eerst onderzoeksvraag ligt de nadruk op een epidemiologische beschrijving van de impact van de pandemie in verschillende SES-groepen.

Dit deelonderzoek is onderdeel van de tweede onderzoeksvraag: "Wat is de aard en omvang van sociaaleconomische verschillen in gevolgen van de coronamaatregelen voor de psychische gezondheid en in factoren die daartegen beschermen?". Bij deze tweede onderzoeksvraag ligt de focus op het begrijpen van de impact van de Coronacrisis op de (ervaren) psychische gezondheid en op de factoren die de psychische gezondheid bevorderen in tijden van crisis. De RIVM-deelvragen bij deze tweede onderzoeksvraag gaan over:

- a. Verschillen in (toename van) eenzaamheid.
- b. Verschillen in (ervaren) psychische gezondheid (stress, somberheid, angst).
- c. Verschillen tussen en binnen (heterogeniteit) SES-groepen in veerkracht (Sense of Coherence).**
- d. Bijdrage van individuele, leefstijl- en omgevingsfactoren aan verschillen tussen en binnen SES-groepen.

Het RIVM nodigt de WUR uit om **samen te werken in onderzoek dat ingaat op veerkracht (vraag c)** waarin we zowel de negatieve als de positieve gevolgen van COVID-19 meenemen. Centraal staat de kracht van mensen die hen in staat stelt om succesvol om te gaan (copen) met de Coronacrisis. Deze kracht willen wij beter begrijpen binnen en tussen verschillende SES-groepen; tot nu toe heeft dit weinig empirische aandacht gekregen (Super, Pijpker & Polhuis, 2020). Ook dienen andere vragen rond veerkracht te worden meegenomen: hoe gebruik te maken van buffers en beschermende factoren, oftewel hulpbronnen, zoals veerkracht van individuen, groepen en communities; hoe met beleid/maatregelen aan te sluiten bij verschillen in kwetsbaarheid onder groepen met een lage sociaaleconomische positie? Voor zover mogelijk wordt gebruik gemaakt van c.q. aangesloten bij verzamelde kwantitatieve en kwalitatieve kennis/data in andere onderdelen van COMPLEX. Na afloop van het onderzoek schrijven we een **gezamenlijke wetenschappelijke publicatie** voor een peer reviewed journal.

Bijlage 2 bij offerte aanvraag**PROJECTBESCHRIJVING COMPLEX****Format projectvoorstel Covid-programma****Gebaseerd op SPR format voor projectidee en projectcontract.**

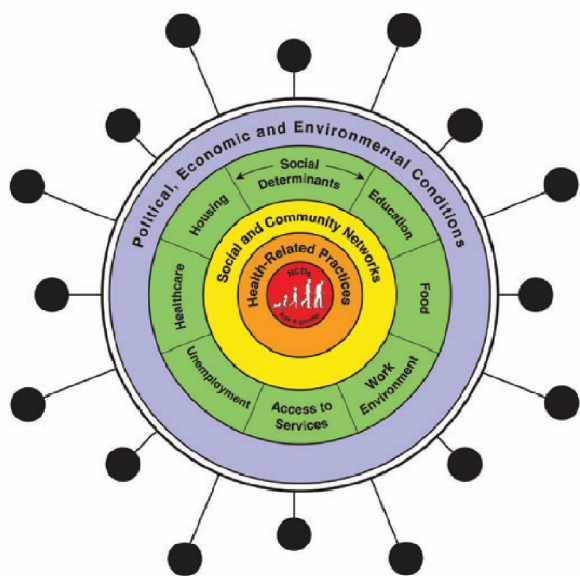
Zie evt PMC compact, hardcopy pagina 32-43 & 88-99, pdf pagina 24-30 & 60-67) voor meer aanwijzingen om het format te vullen.

Ideale omvang projectvoorstel: zo kort als mogelijk, zo lang als noodzakelijk, in totaal max. 5 A4.

<i>Titel (+ acroniem):</i>	Gezondheidsverschillen; ontrafeling van complexe verschillen in omvang en aard van de impact van COVID-19 (acroniem COMPLEX)
<i>Covidthema:</i>	T17-Gezondheidseconomie
<i>Indieners:</i>	5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e
<p>Aanleiding (zie PMC compact, hardcopy 33, pdf 24)</p> <p>Gezondheidseconomie gaat over welvaart en het maken van optimale keuzes bij schaarste. Welvaart wordt breed ingevuld en omvat naast economische groei (of krimp) ook gezondheid en kwaliteit van leven. Covid-19 treft de welvaart in het hart, en het virus als ook de maatregelen om het virus in te dammen hebben grote economische gevolgen. In Thema 17 Gezondheidseconomie van het Covid-19 onderzoeksprogramma worden meerdere economische aspecten van de coronacrisis onderzocht en met elkaar verbonden.</p> <p>Themaspecifieke doelstelling.</p> <p>Er zijn aanwijzingen dat bepaalde sociaaleconomische groepen harder door het virus worden getroffen dan andere. In dit project gaan we deze sociaal economische verschillen onderzoeken voor de Nederlandse situatie. De eerste inzichten uit de literatuur wijzen op vier lijnen van beïnvloeding: a) verschillen in blootstelling (woonsituatie, gezinsgrootte, contactberoepen, arbeidsomstandigheden en andere); b) verschillen in kwetsbaarheid (leefstijl, ziektelast, armoede, stress en andere); c) verschillen in gevolgen voor gezondheid; d) verschillen in maatschappelijke gevolgen. Deze lijnen willen we met empirische gegevens ontrafelen. We streven naar een integraal beeld, en werken samen met externe partners.</p>	

]Doelstelling (zie PMC compact, hardcopy 34, pdf 24/25)

Globale tekst over de doelstelling van het project, en de aansluiting bij de themadoelstelling.

Figuur 1. Bron: Bambra, 2020

Hoewel al enig onderzoek verricht is naar de sociaaleconomische verschillen in de effecten van de pandemie en de maatregelen is voor de Nederlandse situatie weinig bekend over bij welke sociaaleconomische groepen met name geraakt worden. Ook is een dieper inzicht nodig in de manier waarop deze verschillende soorten factoren een rol spelen. Sociaaleconomische gezondheidsverschillen zijn immers te kenschetsen als **complexe verschillen** waarbij sprake is van stapelingseffecten en reinforcing loops. De aanpak van deze verschillen vraagt derhalve om een integrale benadering.

Het project zal op basis van wetenschappelijke kennis leerpunten voor beleid identificeren, die toepasbaar zijn bij toekomstige pandemieën/ crisissituaties en handelingsopties identificeren voor te verwachten middellange termijn gevolgen. Bijvoorbeeld: hoe gebruik te maken van buffers en beschermende factoren zoals veerkracht van individuen, groepen en communities; hoe met beleid/maatregelen aan te sluiten bij verschillen in kwetsbaarheid onder groepen met een lage sociaaleconomische positie?

Projectresultaat/producten (zie PMC compact, hardcopy 35, pdf 25)

Kort overzicht van de producten/deliverables.

Jaar 1

- 2 wetenschappelijke papers
- Bijdrage VZinfo/ corona dashboard
- Presentatie/webinar voor VWS
- Maken infographic van kernbevindingen
- Plan van aanpak jaar 2

Jaar 2 (optioneel)

- 2 wetenschappelijke papers
- Presentatie/webinar voor VWS
- Essay over solidariteit en gezondheidsverschillen (beoogd samen met het SCP)

Activiteitenplan (Zie PMC compact, hardcopy 38-43, pdf 28-30)

Geef een overzicht en specificatie van de **activiteiten** die gaan bijdragen aan het realiseren van de doelstelling, inclusief een globale **fasering**.

Per onderzoek een zo kort als mogelijk en zo lang als noodzakelijk plan van aanpak, met daarin een beschrijving hoe de doelstelling van het project gerealiseerd gaat worden. Welke activiteiten worden ondernomen? Wijze van onderzoek (literatuur, empirisch). Welke gegevensbronnen worden ingezet, welke methoden gaan het antwoord op de onderzoeksvraag opleveren. Hoe ziet het tijdspad eruit?

Het is mogelijk om meerdere werkpakketten te onderscheiden.

Het project focust op twee hoofd- en acht subvragen:

1. Er zijn aanwijzingen dat er bij de gezondheidsgevolgen van de coronapandemie verschillen zijn naar

sociaaleconomische positie. Veel is echter nog onduidelijk. Hoofdvraag 1 luidt daarom: Wat is de aard en omvang van sociaaleconomische verschillen in incidentie, ziektelast, beloop en herstel van covid-19?

- a. Verschillen in voorkomen COVID-19
 - b. Verschillen in ziektelast, beloop en herstel
 - c. Bijdrage van individuele, leefstijl- en omgevingsfactoren aan verschillen tussen en binnen (heterogeniteit) sociaaleconomische groepen
 - d. Kunnen verschillen tussen sociaaleconomische groepen in de impact van covid op de gezondheid met name verklaard worden door verschillen in blootstelling of door verschillen in kwetsbaarheid?
2. De coronamaatregelen lijken ook hun weerslag op de gezondheid te hebben; in het bijzonder op de psychische gezondheid. Hoofdvraag 2 luidt daarom: Wat is de aard en omvang van sociaaleconomische verschillen in gevolgen van de coronamaatregelen voor de psychische gezondheid en in factoren die daartegen beschermen?
- a. Verschillen in (toename van) eenzaamheid
 - b. Verschillen in (ervaren) psychische gezondheid (stress, somberheid, angst)
 - c. Verschillen tussen en binnen (heterogeniteit) SES groepen in veerkracht (Sense of Coherence)
 - d. Bijdrage van individuele, leefstijl- en omgevingsfactoren aan verschillen tussen en binnen SES groepen

Om deze vragen te beantwoorden wordt een aantal activiteiten uitgevoerd, onderverdeeld in 6 werkpakketten. De werkzaamheden worden iteratief uitgevoerd, dwz via learning loops worden verschillende methoden toegepast en gecombineerd. Kwantitatieve methoden worden ingezet om kennis uit kwalitatief onderzoek te toetsen en andersom biedt kwalitatief onderzoek duiding en verdieping om de kwantitatieve gegevens te begrijpen en interpreteren. Praktijkgericht (fieldlab) onderzoek levert inzicht op in toepasbaarheid van aanpakken/interventies in toekomstige situaties en beleidsonderzoek zorgt voor aansluiting bij beleidsvragen en -praktijken.

Werkpakket 1 literatuur- en dataonderzoek

Er wordt op dit moment veel onderzoek gedaan rondom COVID-19, zowel in Nederland als daarbuiten. Dit werkpakket is erop gericht om hier een overzicht van te krijgen en om zo veel mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande kennis. Tegelijkertijd kan dit als input dienen om te besluiten welke onbeantwoorde vragen voor de Nederlandse situatie het meest relevant zijn om op te pakken. Door diverse bestaande datasets te bekijken kan een beeld worden verkregen waar in de vervolg werkpakketten op voortgeborduurd kan worden en waar eventueel aanvullend dataverzameling nodig is. In dit werkpakket wordt samengewerkt met de Corona Gedragsunit (identificatie nieuwe literatuur en lopend onderzoek). Er wordt daarnaast verkend welke samenwerkingsmogelijkheden er zijn met kennisinstellingen die lopend onderzoek hebben rondom de hoofdvragen of waar bruikbare data worden verzameld. Dit werkpakket omvat

- literatuuronderzoek mbt de beide hoofdvragen (middels rapid review en scoping review)
- identificatie en beschrijving lopend onderzoek en bestaande dataverzamelingen op dit terrein
- identificatie van best practices of veelbelovende interventies die in praktijkonderzoek kunnen worden getoetst
- vaststellen van kennislacunes en specificering en prioritisering onderzoeksvragen in samenwerking met intern expertteam

looptijd: maand 1-12 (doorlopend)

Werkpakket 2 Beschrijvend kwantitatief onderzoek

In Nederland is nog weinig zicht op de omvang van sociaaleconomische verschillen mbt Covid-19. Ook is weinig zicht op de vraag of specifieke sociale groepen extra geraakt worden, zowel mbt ziek worden, ernst, herstel en de impact van de maatregelen. Kwantitatieve analyse van beschikbare data zal hier meer inzicht in geven. Dit wp zal zich richten op beschrijvende analyses, nadere duiding zal in de andere wp op worden gepakt. Naast individuele sociaaleconomische kenmerken als opleiding, armoede, etniciteit, werksituatie wordt zo mogelijk ook de ruimtelijke variatie in kaart gebracht (stad/platteland, (krimp)regio's, wijken). Als uitkomstmaten staan de incidentie, ernst, beloop en herstel van Covid-19 centraal. Analyse hiervan gebeurt zoveel mogelijk in samenwerking met Cib. Er zal gebruik gemaakt worden van

beschikbare data binnen het RIVM (bijvoorbeeld PICO-cohort, infectieradar ect) en de data die beschikbaar is via het CBS (zoals bijvoorbeeld positief getesten; en de grote Covid-19 dataset die in de maak is mbt individuele koppeling oa GGD data, NICE en Vektis) en die op individueel niveau kunnen worden gekoppeld aan sociaaleconomische kenmerken als arbeidssituatie, inkomen, woonsituatie en etniciteit.

Dit werkpakket omvat

- uitvoering van beschrijvende analyses op beschikbare datasets zoals geïdentificeerd in WP1
- Bijdrage aan VZinfo/ corona Dashboard

looptijd: maand 2-5

Werkpakket 3 Verdiepend kwantitatief onderzoek

Op basis van wp 1 en wp 2 zal een keuze worden gemaakt over de insteek van specifieke aanvullende verdiepende analyses. In deze analyses zal worden gestreefd naar het analyseren van de samenhang en wisselwerking van omgevings- en individuele factoren bij sociaaleconomische verschillen mbt Covid-19. Daarbij zal zowel aandacht uitgaan naar de verschillen tussen groepen als binnen groepen (heterogeniteit). Er zal samengewerkt worden met experts van Cib, M&V en V&Z om zoveel mogelijk gebruik te maken van de rijkheid aan kennis binnen het RIVM. Analyses gebeuren zoveel mogelijk in samenwerking met de kennisinstellingen (universiteiten, CBS, CPB, GGD, Trimbos etc) en gebruikmaken van externe databronnen als Lifelines, Heliuss, dataverzameling GGD-GHOR etc.

Dit werkpakket omvat:

- Verdiepende kwantitatieve analyses
- Schrijven wetenschappelijk paper

Looptijd: 4-12 (optie: doorlopend tot 24)

Werkpakket 4 Focuspanels en fieldlabs

Door middel van kwalitatief onderzoek en praktijkgericht onderzoek wordt gezocht naar nadere duiding van de resultaten uit het kwantitatieve onderzoek én naar toepassing / ervaringen in het veld/ op lokaal niveau. Zo kunnen bijvoorbeeld veelbelovende interventies in kaart worden gebracht en kan in de fieldlabs worden onderzocht welke doorgang zouden moeten vinden na de pandemie en wat daarvoor nodig is. Ook nieuwe vragen voor het kwantitatieve onderzoek komen mogelijk naar boven bij de activiteiten in dit werkpakket zodat een iteratief proces ontstaat. In dit werkpakket wordt samengewerkt met o.a. SCP, PHAROS, Trimbos en met hogescholen via RIVM-lectoraten.

Dit werkpakket omvat

- (laten) opzetten van een focuspanel bestaande uit 8 focusgroepen met personen met lage SEP, 2 focusgroepen met personen met een hogere SEP en 2 met zorgverleners uit eerste en tweede lijn.
- Uitvoeren van drie sessies per jaar met elke focusgroep en analyse van verzamelde data
- Opzetten van drie fieldlabs voor praktijkgericht onderzoek
- Ontwikkeling van praktijkgerichte onderzoeksvragen voor fieldlabs
- Kortcyclische praktijkonderzoeksprojecten (design thinking)
- Schrijven wetenschappelijk paper

Looptijd: maand 1-12 (doorlopend tot 24)

Werkpakket 5 beleidsonderzoek

Niet alleen lokaal maar ook (inter)nationaal beleidsniveau zal aandacht krijgen. Bovendien is het van belang vragen uit de beleidspraktijk op te halen en behoeften vanuit beleid te expliciteren. Ook zal worden nagegaan welke leerpunten geïdentificeerd kunnen worden mbt de relatie tussen gevoerd beleid en de impact op sociaaleconomische verschillen in de bevolking. Daarbij zullen beleidsmakers uit 3 landen gevraagd worden om deel te nemen aan een internationale policy dialogue (gedacht wordt aan Zweden, Duitsland en Denemarken). Hierbij zal samenwerking worden gezocht met EuroHealthNet.

Dit werkpakket omvat

- Ontwikkeling van een beleidspanel met beleidsambtenaren uit de verschillende landen
- Ontwikkeling van een policy dialogue basisprotocol

- Uitvoering van één nationale policy dialogue workshop rondom een issue dat in WP1, 2, of 3 geïdentificeerd is
- Uitvoering van 1 internationale policy dialogue.

Looptijd: maand 10-24 (doorlopend tot 24)

Werkpakket 6 Solidariteit in het zorgstelsel

De Covid-19 pandemie zal naar verwachting leiden tot een extra stijging in zorguitgaven. Ook is het aannemelijk dat lagere sociaaleconomische groepen meer gebruik zullen maken van de gezondheidszorg omdat Covid-19 meer impact heeft op hun gezondheid dan in andere sociaaleconomische groepen. Factoren zoals overgewicht, meerdere comorbiditeiten zijn gecorreleerd aan COVID-19, en zijn ook oververtegenwoordigd in de groep met een lage sociaaleconomische status. Ook zijn personen met een laag opleidingsniveau mogelijk kwetsbaarder voor de uitgestelde zorg en de mentale gevolgen van de lockdown. Ten derde is deze groep mogelijk kwetsbaarder voor de gevolgen van een economische crisis omdat die naar verwachting disproportioneel zullen neerslaan bij deze groepen. Verschillen in zorggebruik, zorgkosten en gezondheid tussen sociaaleconomische groepen zijn een belangrijk maatschappelijk thema in de betaalbaarheids- en solidariteitdiscussie in het zorgstelsel. Door Covid-19 wordt deze vraag nog actueler. In dit wp zal dit onderwerp vanuit verschillende perspectieven worden belicht en zullen ook mogelijke handelingsperspectieven worden beschreven mbt behouden van solidariteit en duurzaamheid van het zorgstelsel in tijden van een pandemie.

- Essay over solidariteit van het zorgstelsel in relatie tot COVID-19 (beoogd om dit samen met SCP te doen)

Looptijd : 11-24 (doorlopend tot 24)

Werkpakket 7 kennisintegratie en -disseminatie

In dit werkpakket wordt alle geproduceerde c.q. verzamelde kennis bijeengebracht en getoetst aan inzichten van interne en externe deskundigen. Daarnaast wordt in dit werkpakket deze kennis vertaald naar gebruikers, zoals beleidsmederkers en professionals. Dit werkpakket omvat

- Organiseren en coördineren van een interne adviesgroep en een klankbordgroep met externe deskundigen
- Integreren van beschikbare kennis
- Voorbereiden van kennis delen (producten en presentaties)
- Maken infographic van kernbevindingen

Looptijd : 1-24

Werkpakket 8 projectcoördinatie

Dit werkpakket omvat

- Aansturing van het projectteam
- Planning en organisatie
- Afstemming met andere deelprojecten in thema 17 evenals met andere projecten in het COVID-19 programma
- Voorbereiding van een tweede projectjaar

Looptijd : 1-24

Gebruikers van het projectresultaat (zie PMC compact, hardcopy 36, pdf 26)

Omschrijf voor wie het projectresultaat bestemd is. Omschrijf ook of er eventueel partijen zijn die last kunnen ondervinden van het projectresultaat.

De resultaten van dit project zijn in eerste instantie bestemd voor beleidsmakers/beslissers op nationaal, regionaal en lokaal niveau. Daarnaast wordt de kennis, ook middels wetenschappelijke publicaties, gedeeld met onderzoekers in binnen- en buitenland. Ten slotte zullen professionals op verschillend gebied gebruik kunnen maken van onze resultaten.

Risicoanalyse (PMC compact, hardcopy 88-99, pdf 60-67)

Inventariseer en omschrijf wat er mis kan gaan en wat de projectpartners zullen doen om die risico's te vermijden. Het gaat om een eerste inventarisatie die uitgewerkt wordt in het projectplan.

Uit de risico-analyse kunnen 2 mogelijke risico's naar voren.

- Gezondheidsverschillen zijn een dwarsdoorsnijdend thema dat mogelijk in meerdere deelprojecten terug zal komen. Dit kan leiden tot dubbel werk of extra belasting van doelgroepen. Dit zal worden vermeden door met de projectleiders van de andere projecten regelmatig af te stemmen en zonodig door kennis te delen/ophalen met of vanuit andere projecten.
- Omdat nog niet duidelijk is welke kennislacunes gevuld moeten worden is er ook mogelijk een tekort in de planning van dit project (in doorlooptijd en budget). Vermijding van dit risico gebeurt door zo veel mogelijk met andere kennispartners samen te werken en door mogelijke te grote vraagstukken apart te agenderen voor andere of nieuwe projecten. Mogelijk is er ook overloop te realiseren naar een tweede projectjaar; echter in beginsel worden alleen binnen één jaar afrondbare activiteiten gestart en uitgevoerd.
- Data en privacy; Een mogelijk risico betreft privacy issues mbt de dataverzameling. Wij zullen dit invullen in samenwerking met de RIVM experts op dit terrein. Voor zover wij nu kunnen overzien lijkt dit mogelijk risico beheersbaar.
- Tekorten in bemensing kunnen tot vertraging leiden. Dit kan (deels) opgelost worden door externe inhuur en samenwerkingsverbanden.

ICT

Geef aan of het project specifieke ICT-vereisten heeft, zowel met betrekking tot hardware, programmatuur en databestanden. Specificeer grote kostenbedragen in de begroting.

- Voor de focusgroepen en mogelijk ook voor de fieldlabs is speciale software bijv. Mural noodzakelijk omdat voorsnog niet kan worden uitgegaan van fysieke bijeenkomsten. Hiervoor zullen (extra) licenties moeten worden aangeschaft.
- Voor de kwantitatieve analyses zal voor een deel gebruik worden gemaakt van data die beschikbaar zijn in de remote access omgeving van het CBS. Binnen het betrokken team is voldoende ervaring beschikbaar mbt het werken met dit soort data en binnen deze omgeving.

Planning en begroting (zie PMC compact "randvoorwaarden", hardcopy 37, pdf 26/27)

Omschrijf wat nodig is om het project te realiseren in termen van personeel en budget, en wat de start- eind- en opleverdata zijn. Maak een globale begroting.

Start datum: 1-3-2021

Eind datum: 1-3-2022 (met optie tot verlenging)

Opleverdatum projectresultaat/producten:1-3-2022

Samenwerkingspartners

Overzicht van partijen waarmee wordt samengewerkt.

Intern zal het project een samenwerking zijn van V&Z, M&V (5.1.2e) en CIB (5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e, 5.1.2e).

In de verschillende WP's zal samenwerking worden gezocht met de volgende externe instituten: SCP, CPB, CBS, GGD-GHOR, PHAROS, Trimbos, HU, Hanze Hogeschool, HvA, UvA, WUR en LUMC.

Daarnaast zal een wetenschappelijke adviesraad worden geformeerd. Hiervoor zullen worden benaderd: 5.1.2e (UVA), 5.1.2e (WUR), 5.1.2e 5.1.2e (LUMC), 5.1.2e 5.1.2e (EUR), 5.1.2e (Pharos), 5.1.2e (Trimbos).

Relatie met andere projecten

Omschrijf met welke andere projecten dit project samenhangt. Dit betreft in elk geval andere projecten binnen hetzelfde SPR thema/programma en mogelijk ook projecten daarbuiten. Welk deel van de grotere puzzel wordt gerealiseerd in dit project?

Het RIVM monitort trends in sociaaleconomische verschillen in gezondheid, zorggebruik en de onderliggende determinanten. Met betrekking tot COVID-19 worden in diverse projecten gegevens verzameld over de sociaaleconomische positie van personen, maar ook van de leefomgeving. Ook binnen de Corona Gedrags Unit wordt informatie hierover verzameld. Het voorliggende project zal zoveel mogelijk aansluiten bij deze lopende initiatieven en proberen gezamenlijk de bevindingen met betrekking tot verschillende sociaaleconomische groepen in samenhang te presenteren (bijvoorbeeld Covid-monitor GGD-GHOR). Dit kan zijn in de vorm van wetenschappelijke publicaties als op de al aanwezig websites als *volksgezondheidszorg.info* en de website van de Corona Gedrags Unit.